

VARBERGS
KOMMUN

Vårdhygien och basala hygienrutiner

Policy
Program
» Riktlinje
Strategi
Anvisning
Handlingsplan

Beslutad av Medicinskt ansvarig sjuksköterska	Beslutsdatum och paragrafnummer 220401	Diarienummer	Dokumentansvarig avdelning Socialförvaltningen
--	---	--------------	---

Vårdhygien

Varje enskild vårdgivare, den som bedriver vård och omsorg tar ansvar för att vårdhygien är en viktig säkerhets- och kvalitetsfråga i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30). Vårdhygien handlar om att förebygga att vårdrelaterade infektioner uppstår och sprids inom vården och omsorgen. I enlighet med Hälso och sjukvårdslagen skall en god hygieniska standard tillhandahållas.

För att hålla en god hygienisk standard ska lokaler, utrustning och hela verksamheten utformas så att risken för infektioner och smittspridning blir så liten som möjligt. En god hygienisk standard berör alla som arbetar och vistas inom vård- och omsorgsverksamhet. Det inkluderar både vård- och omsorgstagare, personal, närstående och besökare. Hälso och sjukvårdslagen ställer krav på att vården ska vara av god hygienisk standard och det omfattar bla:

- Vårdhygienisk kompetens
- Vårdlokaler
- Utrustning i vården
- Vårdens organisation och planering

Personalen skall även ges regelbunden kompetensutveckling inom vårdhygien.

I Halland finns en överenskommelse om [ansvarsfördelning av vårdhygienarbetet mellan Vårdhygien Halland och kommunerna i Halland](#).

Den beskriver vilka som omfattas av denna överenskommelse och det är varje enskild vårdgivare, den som bedriver socialtjänst och den som bedriver verksamhet enligt LSS tar ansvar för att vårdhygien är en viktig säkerhets- och kvalitetsfråga i enlighet med Hälso- och sjukvårdslagen, Lagen om särskilt stöd och service och socialtjänstlagen.

Basala hygienrutiner

En av de viktigaste åtgärderna för att förhindra smittspridning och uppkomsten av vårdrelaterade infektioner är att följa de basala hygienrutinerna enligt Socialstyrelsens föreskrift SOSFS 2015:10 om basal hygien i vård och omsorg. Föreskriften är bindande regler. Syftet med basala hygienrutiner är att förhindra smittöverföring inom vård och omsorg från personal till patient/kund men även tvärtom patient/kund till personal. Av denna anledning skall basala hygienrutiner alltid tillämpas där vård och omsorg bedrivs, oavsett om patient/kund har känd smitta eller inte. Att arbeta enligt föreskriften är en av de viktigaste åtgärderna i det systematiska patientsäkerhetsarbetet och en viktig faktor att förhindra vårdskador.

Som grund för arbetet med dem basala hygienrutiner för Varbergs kommun gäller Vårdhygien Hallands Vårdriktlinje, [Basala hygienrutiner inom kommunal vård och omsorg](#).

Ansvarsfördelning för Vårdhygien och Basala hygienrutiner

MAS

- Ansvarar för att riktlinjer och anvisningar finns.
- Ansvarig för handläggningen av smitta inom Socialförvaltning.
- Tar emot anmälan/information om smitta från verksamheten genom [Epidemirapport](#).
- Är kontaktperson för Vårdhygien Halland och Smittskyddsverksamheten i Region Halland.
- Arbetar strategiskt på förvaltningen med Vårdhygien och smittskyddsfrågor.
- Inhämtar och sammanställer för förvaltningen resultat av egenkontroll avseende:
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – hemtjänst](#). Årligen.
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – LSS boende](#). Årligen.
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – SÄBO](#). Vart annat år.
- Tar emot resultat av Hygienmätning basala hygienrutiner, analyserar och föreslår ev åtgärder på förvaltningen.
- Tar emot resultat av Hygien rond som utförs av Vårdhygien Halland vart annat år på särskilt boende och Korttiden, analyserar och föreslår ev åtgärder på förvaltningen.

Sjuksköterska

- Skall hålla sig uppdaterad om de Anvisningar och Riktlinjer som finns avseende Vårdhygien och Basala hygienrutiner på förvaltningen och Vårdhygien Halland.
- Skall arbeta enligt de basala hygienrutinerna. Påminna samt undervisa kollegor och övrig vård/omsorgspersonal i omvårdnadssituationer.
- Tillsammans med enhetschef och hygienombud uppdatera vård och omsorgspersonal om de basala hygienrutinerna en gång per år. Rutin skapas för detta tillsammans med enhetschef och hygienombud. Det är enhetschefens ansvar att kalla berörda till en sådan genomgång av basala hygienrutiner.
- Tillsammans med ansvarig chef vidta smittförebyggande arbete vid specifika smittor.
- Dokumenterar fastställd smitta i journalen.
- Anmäla/informera om smitta till MAS och enhetschefen för berörd verksamhet.
- Delta vid Hygienronder som Vårdhygien Halland genomför på SÄBO vart annat år. Gäller sjuksköterska på SÄBO.

Enhetschef

- Skall hålla sig uppdaterad om de Anvisningar och Riktlinjer som finns avseende Vårdhygien och Basala hygienrutiner på förvaltningen och Vårdhygien Halland.

- Ansvarar för att personalen arbetar med basala hygienrutiner enligt Vårdriktlinje och följer SOSFS 2015:10.
- Basala hygienrutiner skall ingå i all nyanställd personals introduktion. Ingen får arbeta i patientnära arbete utan att ha fått denna kunskap.
- Tillsammans med sjuksköterska och hygienombud uppdatera personalen om de basala hygienrutinerna en gång per år. Rutin skapas för detta tillsammans med sjuksköterska och hygienombud. Det är enhetschefens ansvar att kalla berörda till en sådan genomgång av basala hygienrutiner.
- Tillsammans med sjuksköterska vidta smittförebyggande arbete vid specifika smittor.
- Tillsäkra att det finns skyddsutrustning.
- Anmäla smitta till MAS.
- Tillsäkra att enheten har hygienombud (antal beror på enhetens storlek men minsta antal är två).
- Samarbeta med hygienombuden i framtagande av lokala rutiner/anvisningar och möjliggöra för hygienombuden att fullgöra sitt uppdrag.
- Möjliggöra för hygienombud att delta i möten/utbildningar som rör vårdhygien
- Se till att enheten deltar i följsamhetsmätning till de basala hygienrutinerna och att observatörer utbildas.
- Se till att egenkontroll avseende vårdhygienisk standard genomförs enligt nedan:
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – hemtjänst](#). Årligen.
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – LSS boende](#). Årligen.
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – SÄBO](#). Vart annat år. (Vart annat år hygienrond med Vårdhygien Halland)
 - Tillsäkra att resultat rapporteras till MAS.
- Enhetschef på SÄBO ansvarar för att Hygienronder som Vårdhygien Halland genomförs på SÄBO vart annat år sker enligt utskick från Vårdhygien.
- Tillsäkra att det finns rutiner för rengöring och omhändertagande av Hjälpmiddel enligt [Riktlinje Hjälpmiddel Vårdhygien Halland](#)

Hygienombud

- Vara uppdaterad och väl insatt i de hygienrutiner som finns för verksamheten.
- Vara den egna arbetsplatsens kontaktperson och länk mellan chef, sjuksköterska, MAS, samt övriga medarbetare vad gäller information, rutiner och förbättringsarbeten inom området vårdhygien.
- Arbeta aktivt med vårdhygieniska frågor på arbetsplatsen och tillsammans med enhetschef ta fram lokala rutiner/anvisningar.
- Väcka intresse, entusiasmera och stimulera sina arbetskamrater till att arbeta vårdhygieniskt rätt i alla situationer.
- Informerar nyanställda arbetskamrater om rutiner för basal hygien och andra vårdhygieniska rutiner på enheten, agerar som mentor för nyanställda och bistå i övrigt med sin kunskap i arbetsgruppen.

- Förmedla ny kunskap till sina kollegor och ansvara för att ge information om rutiner och nyheter inom hygienområdet på APT
- Utföra följsamhetsmätningar två gånger per år enligt utskick från Vårdhygien Halland, registrera observationer samt delge resultat till sina arbetskamrater.
- Delta i möten och utbildningar som förvaltningen eller Vårdhygien Halland bjuder in till.
- Vara ett stöd till chefen och delta vid Hygienronder som Vårdhygien Halland genomför på SÄBO vart annat år.
- Vara ett stöd till chefen och delta i egenkontroll avseende vårdhygienisk standard, genomförs enligt nedan:
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – hemtjänst](#). Årligen.
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – LSS boende](#). Årligen.
 - [Egenkontroll Vårdhygienisk standard inom kommunal vård och omsorg – SÄBO](#). Vart annat år. (Vart annat år hygienrond med Vårdhygien Halland)
- Ansvarar för att det finns rutiner/anvisningar och kunskap om hur underhåll av teknisk utrustning som tvättmaskin och desinfektor samt att det finns rutiner för detta t.ex. påfyllning av tvättmedel och loggkontroller.
- Ansvarar tillsammans med chef och sjuksköterska för att gå igenom basala hygienrutiner, hur de tillämpas och andra enhetsspecifika rutiner med alla medarbetare på enheten. Detta görs kontinuerligt och särskilt inför riskperioder t.ex. i influensatider och vid risk för vinterkräksjuka.
- Tillsäker att rutiner för rengöring och omhändertagande av Hjälpmedel enligt [Riktlinje Hjälpmedel Vårdhygien Halland](#) länka följs på enheten.

Vård och omsorgspersonal

- Ansvarar för att alltid arbeta enligt de basala hygienrutinerna. Påminna och undervisa kollegor och övrig vårdpersonal om de inte gör korrekt.
- Ansvarar för att arbeta enligt de lokala rutinerna/anvisningarna som finns på enheten.
- Delta i observationer vid följsamhetsmätningar.

Avvikelse rapport

Den som upptäcker risker och brister i vårdhygien anmäler detta som avvikelse i Procapita. Spridning av smitta räknas som avvikelse. Kontakt med MAS vid sådan misstanke.

Styrdokument

Hälso- och sjukvårdslagen (2017:30).

Socialstyrelsens föreskrifter SOSFS 2015:10 om basal hygien i vård och omsorg.

Patientsäkerhetslagen (2010:659)

